

D. Akkad, GLOBAL RESEARCH: 100 dní vojny v Gaze: Viac ako 23 000 mŕtvych a spoločnosť v troskách

- CZ24 News | 15. ledna 2024

GAZA: Velkosť ničenia od 7. októbra nemá obdobu v porovnaní s akýmkoľvek predchádzajúcim izraelským útokom na palestínske územie.

Sto dní po tom, čo Izrael spustil útok na Gazu, stále padajú bomby na enklávu, v ktorej sú už [štyri percentá](#) zabitých, zranených alebo nezvestných.

Za týchto podmienok nie je možné katalogizovať všetko, čo bolo doteraz zničené a poškodené a stále pribúda.

S istotou vieme, že rozsah ničenia od 7. októbra je bezprecedentný v porovnaní s akoukoľvek inou izraelskou vojnou v Gaze.

„Nemyslím si, že by si niekto v Gaze dokázal predstaviť, aké množstvo skazy Izrael Palestínčanom spôsobil,“ povedal Yousef al-Jamal, palestínsky novinár a autor z Gazy, ktorý zažil tieto vojny, pre Middle East Eye. „Nie v ich najdivokejších snoch.“

„Nikdy sme nevideli takú deštrukciu, dokonca ani počas [Nakby](#),“ povedal s odkazom na vyhnanie Palestínčanov pri vytvorení Izraela v roku 1948. „Toto je niečo, čo sme nikdy predtým nevideli.“

Od škôl po nemocnice, univerzity, nákupné centrá, knižnice až po divadlá, za 100 dní boli zničené stavebné kamene spoločnosti, ktorá stále funguje v 16-ročnom obliehaní.

Jeden monitor hovorí, že [70 percent](#) civilnej infraštruktúry Gazy je preč. MEE zostavil predbežný zoznam toho, čo bolo zničené a poškodené:

Zdravotná starostlivosť: Väčšina nemocníc nefunguje

Jeden expert OSN opísal rozpútané útoky ako „neustálu vojnu“ proti zdravotnému systému v Gaze.

[„Zdravotnícka infraštruktúra v pásme Gazy bola úplne vymazaná,“ povedal](#) v decembri Tlaleng Mofokeng, osobitný spravodajca OSN pre právo na zdravie a praktický lekár .

Podľa [Svetovej zdravotníckej organizácie](#) izraelská armáda od 7. októbra zaútočila na 94 zdravotníckych zariadení a 79 sanitiek.

Viac ako polovica nemocníc v Gaze už od 5. januára nefungovala. Zostávajúcich trinásť nemocníc – deväť na juhu a štyri na severe – bolo čiastočne funkčných, no čelili nedostatku základných zásob a paliva, pričom sa snažili prekročiť svoju obvyklú kapacitu.

Keďže sa minuli zdravotnícke zásoby, voda a elektrina, lekári tvrdia, že boli nútení pracovať v nehygienických podmienkach a namiesto základného zdravotníckeho materiálu používať predmety každodennej potreby. Namiesto antiseptického roztoku bol prostriedok na umývanie riadu a ocot.

Zákroky boli vykonané bez anestézie, vrátane niektorých operácií, pri ktorých 1000 deťom

amputovali jednu alebo obe končatiny, [informoval](#) UNICEF .

„Situácia bola ako v stredoveku,“ povedal pre MEE Ghassan Abu Sittah, palestínsko-britský chirurg, ktorý bol dobrovoľníkom v Gaze.

OSN [oznámila](#) , že bolo zabitých najmenej 326 zdravotníkov, pričom ďalší boli zatknutí a zadržaní, vrátane [Dr. Muhammada Abu Salmiyu](#) , [Dr. Ahmeda Kahlota](#) a [Dr. Ahmeda Muhannu](#) , riaditeľov nemocníc al-Shifa, Kamal Adwan a al-Awda.

Kultúra: Vymazanie spomienok

Archív v meste Gaza, ktorý obsahoval tisíce historických dokumentov spred 150 rokov, bol bombardovaný 29. novembra a patrí medzi niekoľko zničených a poškodených kultúrnych inštitúcií a archeologických nálezísk.

Ústredný archív obsahoval plány historických budov a ručne písané rukopisy známych osobností. **Jahja al-Sarrádž**, vedúci samosprávy v Gaze, uviedol, že útok “vymazal veľkú časť našej palestínskej pamäti”.

“Toto zničenie bolo pre nás obzvlášť ťažké, pretože uchováva spomienku na mesto Gaza,” [povedal Sarraj pre MEE](#) .

Počas toho istého útoku bolo zničené aj historické kultúrne centrum Rashad al-Shawwa, v ktorom bola knižnica, salóniky pre kultúrne podujatia, tlačiareň a Veľké divadlo. Sarraj to [nazval](#) klenotom mesta.

Izraelské údery [zničili](#) hlavnú knižnicu v Gaze, ktorá bola miestom stretávania podujatí a uchovávala tisíce kníh, ako aj detskú knižnicu a kultúrne centrum, kde sa vyučovali jazyky.

Podľa Euro-Med Monitor medzi ďalšie umelecké a kultúrne miesta, ktoré budú zasiahnuté, [patrí](#) Ortodoxné kultúrne centrum, kultúrne múzeum Al-Qarara, múzeum Rafah, sídlo združenia Naši synovia pre rozvoj, centrum kultúry a umenia v Gaze, Milad Asociácia, Arabské sociálne kultúrne centrum a Divadelná asociácia Hakawi.

Väčšina zvierat v zoologickej záhrade v Gaze v parku Al Bisan v Džabalii [bola údajne](#) bombardovaná alebo uhynutá od hladu skôr, ako sa k nim chovatelia zoologickej záhrady dostali pred prímerím koncom novembra.

[V zoologickej záhrade v Rafahu teraz v areáli zoologickej záhrady žijú](#) desiatky hladných, vysídlených ľudí, niektorí v provizórnych domoch postavených z plastových fólií.

Nie sú to len dnešné kultúrne miesta, ktoré boli stratené alebo zmenené počas vojny. [Podľa Forensic Architecture](#) izraelské sily tiež „väčšinou zničili“ prístav Al-Balakhiya a starobylý prístav v Gaze, ktorý je považovaný za jedno z najpozoruhodnejších archeologických nálezísk v Gaze.

Miesto v oblasti utečeneckého tábora Al-Shati v severnej Gaze obsahovalo pozostatky, niekedy navrstvené na sebe, pochádzajúce ešte z doby železnej, s prvkami z helenistickej, rímskej a byzantskej éry.

Medzi ďalšie historické miesta zničené Izraelom patria podľa Euro-Med Monitor 400-ročný dom Al Saqqa, dom Al Ghussein a Hammam al-Samra, čo sú všetko stavby z osmanskej éry v meste Gaza.

Začiatkom novembra mimovládna organizácia Heritage for Peace so sídlom v Španielsku [uviedla](#)

[celkový počet](#) zničených alebo poškodených historických a archeologických lokalít na 104.

Uctievanie: Ticho nahrádza výzvy k modlitbe

[Od 7. októbra boli úplne alebo čiastočne zničené](#) desiatky mešít a kostolov, vrátane niektorých z najstarších bohoslužobných miest v Gaze .

Mešita Grand Omari, najväčšia a najstaršia mešita v meste Gaza, sa zmenila na trosky, čo Hamas [obvinil](#) z izraelského bombového útoku zo začiatku decembra, pričom nedotknutý zostal len jej 1400 rokov starý minaret.

Mešita bola prvýkrát založená v siedmom storočí na troskách kostola z byzantskej éry, ktorý bol postavený na starovekom rímskom chráme.

Mešita, pomenovaná po kalifovi Umarovi ibn Al Khattabovi, ktorý bol vtedy pri moci, má za sebou históriu ničenia a znovuzrodenia, vrátane toho, že bola nahradená križiackou katedrálou, zbúraná Mongolmi a zničená pri zemetrasení v 13. storočí.

Obyvatelia hovoria, že zničenie ikonickej pamiatky, [údajne](#) spolu s poškodením alebo zničením viac ako 200 mešít – 20 percent všetkých mešít v Gaze – zanechalo v mnohých častiach Gazy desivé ticho.

Patrí medzi ne [mešita Ahmed Yasin](#) a [mešita Al-Hasayna](#) v meste Gaza, [moslimská mešita Salim Abu](#) v Beit Lahia a [mešita Khalid bin Al-Walid](#) v Khan Younis.

„V našej štvrti už nepočujeme volanie k modlitbe kvôli úplnému zničeniu východnej časti mesta vrátane mešít,“ povedal tento mesiac pre MEE Khaled Abu Jame, 25-ročný obyvateľ Khan [Younis](#) .

Poškodené boli aj tri historické kostoly, medzi nimi aj kostol svätého Porfyria v meste Gaza, najstarší dodnes používaný v Gaze, ktorý slúži približne 1 000 kresťanom v enkláve.

Grécky ortodoxný kostol, ktorý bol prvýkrát založený v roku 425 n. l., bol pomenovaný po svätom Porfyriovi, ktorý sa zaslúžil o prinesenie kresťanstva do mesta a bol pochovaný v severovýchodnom rohu.

V siedmom storočí bol prestavaný na mešitu, kým ho križiaci v 12. storočí obnovili ako kostol. Kostol bol poškodený 19. októbra, keď izraelské sily bombardovali areál kostola, kde sa ukrývalo 400 Palestínčanov všetkých vierovyznaní, pričom [zabili](#) najmenej 18 ľudí.

Kláštor [Saint Hilarion](#) v archeologickom nálezisku Tell Umm Amer v pobrežnom meste al-Nuseirat tiež utrpel škody v dôsledku izraelských útokov, [informoval](#) Euro-Med Monitor .

Kláštor postavil pred viac ako 1600 rokmi svätý Hilarion, ktorý je podľa palestínskej [delegácie v Unesco](#) považovaný za zakladateľa kláštorného života v Palestíne .

Vzdelanie: Žiadne školstvo v Gaze teraz

Viac ako 625 000 detí v školskom veku a takmer 23 000 učiteľov by sa pred 7. októbrom učilo a vyučovalo v školách po celej Gaze, [uviedla](#) OSN .

V súčasnosti však v Gaze nie je žiadne školstvo, pričom približne [90 percent](#) všetkých školských budov sa používa ako prístrešky alebo sú poškodené.

Začiatkom januára OSN [uviedla](#) počet poškodených škôl na 342, vrátane viac ako 100, ktoré boli buď vážne poškodené, alebo úplne zničené.

Palestínsky centrálny štatistický úrad začiatkom novembra [uviedol](#), že bolo zabitých 3117 študentov a 130 učiteľov a zamestnancov, medzi nimi aj študent Al-Shaima Akram Saidam .

Saidam minulý rok získal najvyššie známky zo stredoškolských skúšok v Palestíne a plánoval študovať anglický preklad na univerzite.

„Ani počas [izraelských] agresíí som nikdy neprestala študovať,“ [povedala](#) Saidam pre palestínske spravodajské médiá, ktoré nakrútili jej rodinu pri oslavách, keď boli v júli oznámené výsledky skúšok.

Saidam a niekoľko členov jej rodiny bolo zabitých, keď izraelské letecké útoky zasiahli utečenecký tábor al-Nuseirat v októbri, niekoľko dní po tom, ako Islamská [univerzita v Gaze](#), kde by študovala, utrpela veľké škody pri bombardovaní.

V dôsledku izraelského bombardovania bola vážne poškodená aj univerzita [Al-Azhar v meste Gaza a pobočka otvorenej univerzity Al-Quds v severnej Gaze](#), [uviedlo](#) v novembri palestínske ministerstvo pre vyššie vzdelávanie a vedecký výskum, keď naposledy zverejnilo údaje.

Mohammed al-Hajjar, fotograf MEE v Gaze, ktorý sedem rokov študoval na univerzite Al-Azhar, povedal, že bombardovanie nebolo len na samotnej univerzite.

„Ulice okolo neho boli zbombardované a budovy vo vnútri univerzitného kampusu boli bombardované,“ [napísal](#) .

Zahynulo viac ako [446 univerzitných študentov a zamestnancov](#), vrátane prezidenta Islamskej univerzity Sufian Tayeh , vysoko uznávaného aplikovaného matematika a teoretického fyzika, ktorý [zastával funkciu](#) predsedu UNESCO pre fyziku, astronómiu a vesmírne vedy v Palestíne.

Izraelský letecký útok na utečenecký tábor Jabalia zabil Tayeha a celú jeho rodinu 2. decembra. Takmer 90-tisíc vysokoškolských študentov má podľa ministerstva prerušené štúdium.

Obchodné štvrte, živobytie zničené

Snáď najdramatickejším príkladom zničeného obchodného sektora Gazy je **zničenie ulice Al-Rasheed, pobrežnej tepny, ktorá viedla zo severu na juh, posiatá reštauráciami, kaviarňami a pouličnými predajcami.**

Obyvatelia uviedli, že corniche, kľúčová turistická lokalita, bola v noci živá a rušná, keď enklávu často zakrývali výpadky elektriny, čo poskytovalo úľavu od ťažkostí každodenného života v obklúčení.

Ahmed Dalo, 27-ročný, ktorý sa po absolvovaní univerzity Al-Quds snažil nájsť si prácu, [povedal MEE](#) v roku 2017, že na Al-Rasheed trávil štyri až šesť hodín denne.

Tu trávime čas s priateľmi, diskutujeme o rôznych témach týkajúcich sa futbalových zápasov a európskych turnajov, filmov, americkej a indickej kinematografie,“ povedal Dalo.

V Rimal, najluxusnejšej štvrti mesta Gaza, sa na bulvároch lemovaných stromami nachádzali butiky, zmrzlínarne a kadernícke salóny uprostred budov univerzít, vládnych úradov a medzinárodných organizácií.

Veľká časť štvrte a živobytia, ktoré podporovala, bola zničená, vrátane prístavu [Gaza](#) , jediného prístavu enklávy, kde kotvili rybárske lode.

Banky a zmenárne pozdĺž rušnej ulice Omar al-Mukhtar boli zasiahnuté izraelskými leteckými útokmi a následne vyrabované, informoval Mohammed al-Hajjar z MEE.

„Živo si pamätám zamestnancov a davu zákazníkov, ktorí sa zhromaždili pri jej vchode,“ napísal Hajjar o Národnej islamskej banke, ktorá bola [sploštená 8. októbra](#) .

„Niektorí stáli a fajčili cigarety, zatiaľ čo iní stáli v rade, aby dostali tak potrebné platy. Teraz táto banka, rovnako ako niekoľko ďalších, úplne zanikla.“

Na tom istom komerčnom úseku, povedal Hajjar, bolo hlavné nákupné centrum Capital Mall, [ktoré bolo otvorené v roku 2017](#) , poškodené, ale stále stálo, len aby bolo vydrancované.

Povedal, že za rohom izraelské sily ostreľovali Panda Mall, jeho miesto, kde nakupoval potraviny a zásoby pre domácnosť. Bomby a ostreľovanie zrovnali so zemou aj rodinné supermarkety a trafiky.

Objavili sa zábery izraelských vojakov, [ktorí ničili obchody](#) . Iní boli nafilmovaní, [ako podpaľujú](#) sladkosti predávané predavačom v štvrti Shujaiya v meste Gaza.

“Keď podnikneme útok, zapneme svetlo proti tomuto tmavému miestu,“ hovorí vojak, zapaluje sladkosť a hádže ju na hromadu. “Spálime to, kým z tohto miesta nezostane žiadna pamiatka.”

Pozrite si ilustrujúce video o škodách:

AUTOR: Dania Akkad

[ZDROJ](#)

Překlad: S.S.